

[navn]
[adresse]

Kontor/afdeling
xxx

Dato
XX-XX-XXXX

J nr. /

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Niels Bohrs Vej 8
6700 Esbjerg

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

DETTE ER EN MODEL TILLADELSE

Når ansøgning til etableringstilladelsen foreligger, vil Energistyrelsen påbegynde udarbejdelsen af den konkrete etableringstilladelse efter § 25 i VE-loven. Energistyrelsen forbeholder sig derfor ret til tilpasninger og suppleringer af vilkår mv. i dette udkast til etableringstilladelse på baggrund af den af Bygherren udarbejdede miljøkonsekvensrapport, herunder bl.a. Natura-2000 konsekvensvurdering, indkomne hørings svar fra 2. offentlighedsfase, samt på baggrund af Bygherrens ansøgning om etableringstilladelsen for det konkrete projekt. Energistyrelsen har fremhævet de afsnit mv., hvor der især forventes tilpasninger. Der kan herudover forekomme ændringer i vilkårene for den endelige tilladelse om øvrige forhold, som Energistyrelsen eller andre myndigheder ikke er bekendt med på nuværende tidspunkt.

Tilladelse til etablering af elproduktionsanlægget [vindmølleparks navn] (herefter "etableringstilladelse")

Indhold

AFGØRELSE	3
1. GENERELLE VILKÅR	3
2. VILKÅR FOR ETABLERINGSTILLADELSEN	5
2.1. GENERELT	5
2.2. KOORDINATER OG FYSISK UDFORMNING	5
2.3. MILJØHENSYN I FORBINDELSE MED ANLÆGSARBEJDET	6
2.4. FORSVARET, RADAR OG UXO'ER	8
2.5. FISKERI	10
2.6. KULTURARV	10

2.7.	HENSYN TIL ANDRE AKTIVITETER PÅ HAVET	11
2.8.	AFMÆRKNING AF MØLLER	11
2.9.	MILJØHENSYN I FORBINDELSE MED ETABLERING AF DET INTERNE LEDNINGSANLÆG M.V.....	12
2.10.	ØVRIGE MILJØKRAV	13
2.11.	SERVICERING, ARBEJDSMILJØ, BEREDSKAB MV.	13
2.12.	NEDTAGELSE OG AFVIKLINGSPLAN SAMT SIKKERHEDSSTILLELSE	14
3.	TILSYN	16
4.	DIREKTE OG INDIREKTE OVERDRAGELSE AF TILLADELSEN	18
5.	OVERHOLDELSE AF TILLADELSENS VILKÅR.....	18
6.	BEGRUNDELSE FOR AFGØRELSEN	19
7.	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEADGANG	19

Det skal understreges, at der i en række af vilkårene for tilladelsen henvises til love og regler udstedt i medfør af visse love, som ressortmæssigt henhører under andre myndigheder end Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet. Energistyrelsen tager forbehold for, at ikke alle relevante regler mv., som Bygherren er forpligtet til at følge, er nævnt i denne tilladelse. Det bemærkes i den sammenhæng, at der til alle tider kan forekomme ændringer i de gældende regler, hvorfor Bygherren skal være opmærksom på, at den til enhver tid gældende lovgivning skal følges.

Omkostninger, som måtte følge af vilkår, der måtte blive stillet på baggrund af gældende lovgivning, er Energistyrelsen uvedkommende.

Bilag 1: Teknisk beskrivelse af projektet.

Tilladelse efter § 25 i lov om fremme af vedvarende energi¹ (herefter VE-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 125 af 7. februar 2020 med senere ændringer

Energistyrelsen meddelte den [dato] tilladelse til at lave forundersøgelser for [navn på projekt] (herefter projektet). [Bygherrens navn] (herefter Bygherren) indleverede den [dato] en forundersøgelsesrapport for projektet. Der blev i perioden [dato] til [dato] gennemført en offentlig høring af forundersøgelsesrapporten for projektet og Energistyrelsen godkendte med afgørelse af [dato] forundersøgelsesrapporten (herefter VVM-rapport) for projektet.

[Bygherrens navn] har med ansøgning af [dato] ansøgt om etableringstilladelse.

Afgørelse

Energistyrelsen meddeler hermed tilladelse til etablering af havvindmølleparken [navn] med tilhørende interne opsamlingsnet² på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone i [område] til Bygherren.

Afgørelsen træffes på baggrund af Bygherrens ansøgning af miljøkonsekvensrapport af [dato], som Bygherren har fremsendt til Energistyrelsen, og som beskriver det konkrete projekts forventede indvirkninger på miljøet. Afgørelsen træffes ligeledes på baggrund af høringssvar fra offentligheden og berørte myndigheder, [Der indsættes evt. "herunder nabolandene, der har været hørt som en del af den lovpligtige høring over projektets grænseoverskridende påvirkninger i henhold til Espoo-konventionen (herefter Espoo-høring)"].

Tilladelsen udgør en etableringstilladelse i henhold til § 25 i VE-loven for den del af Projektet med internt opsamlingsnet, der er beliggende på havet.

Nærværende tilladelse regulerer således kun den del af projektet med internt opsamlingsnet, der er beliggende på havet. For så vidt angår den del af det interne opsamlingsnet, der er beliggende på land, henvises til tilladelse af [dato] udstedt af [Miljøstyrelsen / [navn] Kommune].

Det følger af VE-lovens § 25, stk. 3, at Energistyrelsen kan fastsætte vilkår for tilladelsen ud fra en række administrative, økonomiske, tekniske, sikkerheds- og miljømæssige hensyn. Afgørelsen omfatter derudover vilkår om tilsyn.

1. Generelle vilkår

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 1.1. Bygherren har med ansøgning af [dato] søgt om tilladelse til at opføre [x] havvindmøller i havvindmølleparken [navn] med i alt [x] MW, med tilhørende internt opsamlingsnet på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone i [område] (herefter elproduktionsanlægget). Elproduktionsanlægget er nærmere beskrevet i Bilag 1: Teknisk beskrivelse af det konkrete projekt.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 125 af 7. februar 2020 om fremme af vedvarende energi med senere ændringer.

² Betegnelsen "internt opsamlingsnet", som defineret i § 1, stk. 3, nr. 4 i bekendtgørelse nr. 1296 af 14. juni 2021 om nettilslutning af vindmøller.

Projektet skal etableres i overensstemmelse med miljøkonsekvensrapporten af [dato] og ovennævnte ansøgning.

- 1.2. Bygherre skal etablere havvindmølleparken med tilhørende internt opsamlingsnet frem til ilandføringspunktet på kysten, dvs. kablerne, der forbinder møllerne på havet og kabelføring frem til ilandføringspunktet (se også afsnit 2 nedenfor under "Vilkår for etableringstilladelsen").
- 1.3. Bygherre skal senest den [dato] indsende detaljeret tidsplan til Energistyrelsen for gennemførelsen af projektet. Tidsplanen skal bl.a. indeholde milepæle for projektets gennemførelse.
- 1.4. Energistyrelsen skal løbende orienteres om væsentlige afvigelser i forhold til den tidsplan, som Bygherren har fremsendt til Energistyrelsen jf. afsnit 1.3.
- 1.5. Bygherren skal selv ansøge om andre eventuelle relevante tilladelser i henhold til anden lovgivning. Energistyrelsen vejleder om den administrative proces som one-stop shop myndighed for VE-anlæg.
- 1.6. Bygherren skal følge den til enhver tid gældende regulering, herunder EU-regler, der finder umiddelbar anvendelse.
- 1.7. Denne tilladelse fritager ikke i øvrigt Bygherren for et eventuelt opstået civilretligt ansvar i forbindelse med elproduktion anlæggets tilstedeværelse. Tilladelsen indeholder ej heller garanti for de foreslåede konstruktioners sikkerhed eller stabilitet.
- 1.8. Energistyrelsen forbeholder sig ret til at kræve sikkerhedsmæssigt rimeligt begrundede ændringer af anlæggene, forud for anlægsarbejdets påbegyndelse.
- 1.9. Bygherren må ikke uden Energistrelsens tilladelse foretage væsentlige ændringer eller udvidelse af elproduktionsanlægget efter at denne tilladelse er meddelt.
- 1.10. Bygherren skal tegne forsikring til dækning af de skader, som Bygherren - eller andre personer, på vegne af Bygherren forvolder i henhold til den i tilladelsen udøvede virksomhed. Dokumentation herfor forelægges Energistyrelsen ved fremsendelse af dokumentation i forbindelse med tilsyn, jf. afsnit 3.
- 1.11. Bygherren skal ansøge om tilladelse til, at elproduktionsanlægget kan tages i drift med henblik på udnyttelse af vindenergien efter § 29 i VE-loven. Dette kan tidligst ske, når anlægsarbejdet er påbegyndt, og senest to måneder før levering af den første kWh fra den første mølle til det kollektive elforsyningsnet. Produktion af el, som leveres til det kollektive elforsyningsnet, må ikke foregå, før tilladelsen efter § 29 foreligger. Det er en forudsætning for at opnå tilladelsen efter § 29, at Bygherren kan dokumentere i en redegørelse, at alle vilkår i denne tilladelse er opfyldt, eller vil blive det, jf. VE-lovens § 25 og § 29, stk. 2. Redegørelsen skal forelægges Energistyrelsen i forbindelse med ansøgningen om tilladelse efter § 29 i VE-loven. [Hvis relevant: Samtidig med denne ansøgning ansøges også om bevilling til elproduktion efter § 10 i elforsyningsloven.]
- 1.12. Nærværende tilladelse udløber, når der meddeles tilladelse til, at elproduktionsanlægget kan tages i drift med henblik på udnyttelse af vindenergien efter § 29 i VE-loven, dog senest den [dato].

2. Vilkår for etableringstilladelsen

2.1. Generelt

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

2.1.1. Det er Bygherrens ansvar at sikre, at projektet holder sig inden for rammerne af den godkendte miljøkonsekvensrapport af [dato] for Havvindmølleparken samt det tilhørende høringsnotat af [dato]. [Der indsættes evt. konkrete vilkår, som høringsnotatet eller andre forhold måtte give anledning til.]

2.1.2. Ved projektændringer skal de til enhver tid gældende regler for miljøvurdering af konkrete projekter (VVM) følges. Projektændringer, der ikke indeholdt i miljøkonsekvensrapporten af [dato] og nærværende tilladelse, og som kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, må ikke igangsættes uden tilladelse fra Energistyrelsen på baggrund af en supplerende miljøvurdering (VVM) eller afgørelse fra Energistyrelsen om, at projektændringerne ikke kan forventes at medføre væsentlige miljøpåvirkninger (screeningsafgørelse om ikke-VVM-pligt).

2.1.3. Etablering af kabler i kystområdet skal ske i koordinat med Kystdirektoratet.

2.1.4. Havvindmøllerne skal, når de tilsluttes det kollektive elnet, opfylde kravene til teknisk certificering af vindmøller. Dette medfører blandt andet, at der skal foreligge dokumentation for, at vindmølleanlægget er certificeret, jf. bekendtgørelse nr. 1773 af 30. november 2020 om teknisk certificeringsordning for vindmøller med senere ændringer. Projektcertifikatet skal foreligge snarest mulig efter idriftsættelsen, og senest 3 måneder efter at alle vindmøller er i drift.

2.2. Koordinater og fysisk udformning

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

2.2.1. Projektet skal etableres på det nedenstående figur 2.2.1 angivne områder med de i tabel 2.2.1. oplyste koordinater.

[De endelige oplysninger om projektområdets størrelse, koordinater og figur vil være afhængige af det konkrete projekt, som der på baggrund af Bygherrens miljøkonsekvensrapport gives tilladelse til.]

Figur 2.2.1: Forundersøgelingsområde for Projektet.

[Projektområde indsættes]

Tabel 2.2.1: Koordinaterne for forundersøgelingsområdet til Projektet.

[Koordinator indsættes]

- 2.2.2. Møllerne skal fremstå i [fx hvid farve (RAL 7035)]. Den nederste dele skal være gule fra havoverfladen til en højde, som afklares med Søfartsstyrelsen. [Endvidere skal vindmøllerne forsynes med reflekterende nummer/bogstav og have omløbsretning med uret set fra luv. Tekniske installationer skal gerne være placeret f.eks. i mølletårnet, således at vindmøllen fremstår som en homogen konstruktion. Med homogen konstruktion skal forstås, at konstruktionens visuelle udtryk set fra land fremstår homogent. Endvidere skal minimumshøjden fra nederste vingespids på møllerne til havoverfladen (HAT) være på [20] meter.]
- 2.2.3. Der skal anvendes oliefrat kabel til interne ledningsanlæg (internt opsamlingsnet) for at forebygge risiko for efterfølgende forurening, og anlægget skal indrettes med anordninger til opsamling af eventuelle olielækager.

2.3. Miljøhensyn i forbindelse med anlægsarbejdet

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, fx ved andre type fundamenter og såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil, herunder evt. krav om afværgeforanstaltninger i form af bubble curtains mv.]

- 2.3.1. Med det formål at beskytte havpattedyr mod skadelige effekter af undervandsstøj gælder nærværende vilkår samt vilkår 2.3.6 for undervandsstøj i forbindelse med installation af fundamenter:
- a. [...]
- 2.3.2. Den såkaldt kumulerede SEL fra hver enkelt installationssekvens må ikke overstige en tærskelværdi på 190 dB. I opfyldelsen af dette vilkår skal Energistyrelsens "Guideline for underwater noise – Installation of impact-driven piles" følges. Endvidere skal fremgangsmåden, både inden installation og i forbindelse med selve installationen af pælene, også følges. De nærmere bestemmelser for beregning af kumuleret SEL samt krav til støjprognostisering, kontrolmålinger, dokumentation og øvrige tekniske forhold fremgår tillige af "Guideline for underwater noise – Installation of impact-driven piles."
- Vejledningen er i gang med at blive opdateret. Energistyrelsen forventer, at opdateringen vil foreligge i Q4 2021.*
- 2.3.3. På et af koncessionshaveren valgt tidspunkt, dog senest 2 måneder før anlægsarbejdet, indgives følgende oplysninger til Energistyrelsen:
- a. En opdateret prognose for kildestøjniveau og udbredelse af støj fra mindst 4 fundamenter. Heriblandt skal der udarbejdes prognose for de 4 fundamenter, der skal installeres først. Desuden skal der udarbejdes prognose for de 3 fundamenter, der forventes at forårsage mest støj. Der skal udføres kontrolmålinger i forbindelse med installation af mindst de første 4 af de prognosticeredefundamenter.
- b. Beregning af kumuleret SEL på baggrund af det prognosticerede kildestøjniveau. I beregningen kan det forudsættes, at effektiv brug af pinger og sælskræmmer kan bortskræmme havpattedyr op til 1,3 km.

- c. Angivelse af hvilke støjdæpende foranstaltninger, der planlægges taget i anvendelse i henhold til prognose og hvilke, der planlægges holdt i reserve for det tilfælde, at prognosen viser sig at underestimere støjen.
 - d. Et program for kontrolmålinger i forbindelse med installationen af de prognosticerede pæle, herunder hvordan koncessionshaveren vil sikre at leve op til de opstillede vilkår.
- 2.3.4. Forud for installation af hvert enkelt fundament skal havpattedyr bortskræmmes fra nærområdet ved brug af pinger og sælskræmmer.
- 2.3.5. I forbindelse med selve installationen af fundamenter skal følgende procedure anvendes:
- a. Første installationsrunde skal omfatte mellem 4 – 8 pæle. I forbindelse med installation af de første fire pæle udføres kontrolmålinger af undervandsstøjen. Hvis støjbreddeskonstanterne er valideret forinden, kan den faktiske kumulerede SEL beregnes umiddelbart i forlængelse af installationen af hvert enkelt fundament i første runde. Ellers skal støjbreddeskonstanterne valideres og herefter skal den faktiske kumulerede SEL beregnes. Koncessionshaveren skal være i besiddelse af en kvalitetssikret værdi for den faktiske kumulerede SEL, før næste skridt kan tages.
 - b. Hvis den faktiske kumulerede SEL ikke overskrider tærskelværdien, kan installationsarbejdet gå videre som planlagt. Hvis den faktiske kumulerede SEL derimod overskrider tærskelværdien, så skal koncessionshaveren søge at finde årsagerne til denne afvigelse og udføre korrigerende foranstaltninger, herunder justere på installationsmetodik. Når dette arbejde er udført, kan det næste fundament installeres. Der skal i dette tilfælde også udføres kontrolmålinger af undervandsstøj for dette fundament og så fremdeles, indtil enten tærskelværdien er overholdt eller det sidste fundament i første installationsrunde er installeret.
 - c. Når første installationsrunde på de 4-8 fundamenter er tilendebragt, udarbejder koncessionshaveren en detaljeret rapport til Energistyrelsen vedrørende kontrolmålinger og eventuelle justeringer af støjprognosen og af installationsmetodik. I det tilfælde, at koncessionshaveren er nået frem til en installationsmetodik, der ved kontrolmåling og eventuel justering af støjprognosen kan dokumenteres at overholde tærskelværdien for alle fundamenter inklusiv de fundamenter der forventes at forårsage mest støj, kan installationsarbejdet umiddelbart gå videre til næste installationsrunde, og skal ikke afvente Energistyrelsens behandling af den indsendte rapport. I det tilfælde, at koncessionshaveren ikke kan dokumentere ved kontrolmåling og støjprognose, at tærskelværdien overholdes, skal koncessionshaveren bringe substantielle metoder til nedbringelse af undervandsstøjen i forslag samt udarbejde en revideret prognose i tillæg til rapporten. Forslag med forbedret metode til reduktion af undervandsstøj indsendes til Energistyrelsens godkendelse. Næste installationsrunde med forbedrede metoder kan først påbegyndes, når Energistyrelsens godkendelse af forslag og prognose foreligger.
- 2.3.6. Ved afslutningen af det samlede installationsarbejdes indsendes til dokumentation en detaljeret rapport om samtlige kontrolmålinger til Energistyrelsen.
- 2.3.7. For øvrige anlægsaktiviteter, der forårsager undervandsstøj, gælder at den kumulerede SEL fra hver enkelt anlægsaktivitet ikke må overstige en tærskelværdi på 190 dB.

- 2.3.8. Med henblik på en monitoring af impulsstøj fra anlægsaktiviteter (pile driving, air guns, etc.), skal der ske en indrapportering af disse aktiviteter til Energistyrelsen. Indrapporteringen skal omfatte tidspunkt for den støjende aktivitet (dag), position, lydniveau og en angivelse af hvilken aktivitet, som har forårsaget impulsstøjen. Et indrapporteringsskema, som skal anvendes ved indrapportering af undervandsstøjen skal rekvireres hos Energistyrelsen. Indsamling af data sker som et led i Danmarks forpligtigelser i Havstrategidirektivet om monitorering og vurdering af miljøtilstanden af de danske havområder.
- 2.3.9. Bygherren skal fastlægge retningslinjer for transport, herunder faste transportveje ind og ud af vindmølleområdet både i luften og til søs, der kan bidrage til at reducere støj- og forstyrrelseseffekten især af hensynet til marine pattedyr og områdets fuglebestande.
- 2.3.10. Bygherren skal følge regler i havmiljøloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1165 af 25. november 2019 med senere ændringer, herunder bekendtgørelse nr. 516 af 23. april 2020 om bypass, nyttiggørelse og klappning af optaget havbundsmaterialer, samt regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven med senere ændringer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25. november 2019, herunder regler i bekendtgørelse nr. 135 af 7. februar 2019 om støj fra vindmøller.
- 2.3.11. Bygherren skal overholde reglerne i kemikalieloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af 26 januar 2017 med senere ændringer. Ved valg af begroningshæmmende midler herunder antifouling maling (biocider) skal Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 af 22. maj 2012 med senere ændringer om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (Biocidforordningen) overholdes. Dermed kan der kun anvendes midler indeholdende aktive stoffer og produkter godkendt til formålet.

2.4. Forsvaret, radar og UXO'er

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil, herunder fx behovet for afværgeforanstaltninger jf. risikoanalyser.]

- 2.4.1. Opførelsen af projektet kan påvirke Forsvarets radar- og radiokommunikationssystemer. Vurderingen af, hvorvidt havvindmølleparken vil afstedkomme betydende gener for Forsvarets radar- og radiokommunikationssystemer, baseres på nærmere analyser af havvindmølleparkens mulige påvirkninger.

Analysearbejdet skal gennemføres på koncessionshavers regning af et af Forsvaret godkendt firma med udgangspunkt i "EUROCONTROL Guidelines on How to Assess the Potential Impact of Wind Turbines on Surveillance Sensors". Analyseresultaterne overdrages af udfærdiger direkte til Forsvaret, som med baggrund i analyseresultaterne fastlægger behovet for evt. nødvendige afværgeforanstaltninger.

Forsvaret vil først kunne træffe endelig beslutning om de nødvendige afværgeforanstaltninger, når koncessionshavers beslutning om havvindmølleparkens endelige design (mølletype, -tæthed og opstillingsmønster) foreligger. Det påhviler derfor koncessionshaver at holde forsvaret løbende orienteret om fremdriften i projektet, idet koncessionshavers projekt-/milepælsplan for havvindmølleparkens etablering er rammesættende herfor.

- 2.4.2. I tilfælde af, at havvindmølleparken afstedkommer forringelser i kvaliteten af den nuværende radarovervågning og radiokommunikation, hvilket afgøres af Forsvaret, skal Bygherren indgå aftale

med Forsvaret om de nødvendige afværgeforanstaltninger, som kan omfatte alt fra opdatering af eksisterende hardware og/eller software til mere omfattende anskaffelser af supplerende radarer og radiokommunikationsudstyr og/eller software. Forsvaret afgør hvilke afværgeforanstaltninger, der er nødvendige.

Sådanne afværgeforanstaltninger foretages ligeledes for Bygherrens regning både ift. etablering, drift og vedligeholdelse og senere udfasning/erstatningsanskaffelse og har ikke opsættende virkning på havvindmølleprojektet, med mindre havvindmølleparken efter Forsvarets vurdering i alvorlig grad vil kunne påvirke varetagelsen af forsvarets myndighedsopgaver.

- 2.4.3. Forsvaret kan tillige efter behov iværksætte midlertidige afværgeforanstaltninger, der er nødvendige for at opretholde kvaliteten af den nuværende radarovervågning, indtil de nødvendige, permanente afværgeforanstaltninger er etableret og idriftsat. Midlertidige afværgeforanstaltninger foretages ligeledes for Bygherrens regning, hvis Forsvaret bestemmer det, og har ikke opsættende virkning på havvindmølleprojektet, med mindre havvindmølleparken efter Forsvarets vurdering i alvorlig grad vil kunne påvirke varetagelsen af forsvarets myndighedsopgaver.
- 2.4.4. På Forsvarets forlangende kan Forsvarets krav om midlertidige og permanente afværgeforanstaltninger tinglyses som servitut på havvindmølleparken.
- 2.4.5. Ved identificering af UXO (Potentielle UnXploded Ordnance) i området skal arbejdet øjeblikkeligt standses og Forsvarskommandoen (FKO) skal kontaktes via Forsvarets Operationscenter, jf. § 14 i bekendtgørelse 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i de danske farvande. I forbindelse med UXO bør nedenstående kontaktoplysninger til Forsvarets Operationscenter benyttes:

Navn:	Telefon:	e-mail:
Vagthavende officer:	+45 728 50380	FKO-KTP-NMOC-VO@mil.dk
Maritime Assistance Service:	+45 728 50371	mas@sok.dk
Vagtholdsleder:	+45 728 50332	
Omstilling:	+45 728 12300	

Kontaktoplysninger til det firma eller de skibe, som skal udføre arbejde i området, skal gøres tilgængelige for Forsvarets Operationscenter via den myndighed, der udsteder tilladelsen.

Det er Forsvarskommandoen, der varetager opgaven med at uskadeliggøre sprængfarlige genstande som nævnt herover, hvortil det er Bygherren, der dækker Forsvarskommandoens udgifter i forbindelse med denne uskadeliggørelse.

- 2.4.6. Bygherren har i forbindelse med forundersøgelser gennemført UXO surveys. Hvis der under etableringen af linjeføringer, mølleplaceringer samt tilhørende anlæg er områder, der ikke er dækket af førnævnte UXO surveys, så skal der foretages supplerende UXO survey, inden etableringsarbejdet påbegyndes.

Resultatet af en UXO survey skal fremsendes til Forsvarskommandoen med angivelse af, hvad der er fundet, position (Geografiske koordinater i grader og decimal minutter (XX0 XX.XXXX' N, XX0 XX.XXXX' E) i datum WGS 84), vanddybde eller havbundsdybde. Resultaterne skal indsendes som en selvstændig rapport, hvis format aftales nærmere med Forsvarskommandoen.

Forsvarskommandoen svarer med de bemærkninger, der måtte være vedrørende genstande, der skal undersøges nærmere.

Såfremt der forefindes genstande, der skal bortsprænges, foretages en nærmere undersøgelse i samarbejde med Søværnets Dykkertjeneste. Bygherren stiller platform, mandskab og udstyr til rådighed for gennemførelse af denne. Søværnets Dykkertjeneste stiller med personel og materiel til udførelse af fjernelsen af evt. farlige genstande. Der afregnes jf. gældende praksis på området.

2.5. Fiskeri

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 2.5.1. Bygherren skal tage kontakt til erhvervsfiskerne, herunder gennem Danmarks Fiskeriforening og evt. øvrige lokale erhvervsfiskere med henblik på at tilrettelægge anlægsaktiviteterne, så fiskeriet ikke påvirkes unødigt.
- 2.5.2. Bygherren skal tage kontakt til erhvervsfiskerne i området med henblik på at forhandle om eventuel erstatning efter fiskerilovens §§ 76-80, jf. lovbekendtgørelse nr. 261 af 21. marts 2019 med senere ændringer for så vidt angår dokumenterede tab. Spørgsmål om fiskerilovgivningen kan rettes til Fiskeristyrelsen.
- 2.5.3. Erstatningsforhandlingerne varetages af Danmarks Fiskeriforening. Det kan dog ikke bekræftes, at foreningen repræsenterer samtlige erhvervsfiskere. Eventuel erstatning omfatter havvindmølleparken samt det interne opsamlingsnet. Såfremt der måtte blive fastsat en erstatningssum afholdes denne af Bygherren.
- 2.5.4. Spørgsmålet om erstatning for gener for fiskeriet under anlægsfasen og for permanente tab og størrelsen af den eventuelle erstatning, bør så vidt muligt fastlægges inden anlægsfasen.

2.6. Kulturarv

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 2.6.1. Arbejdet indstilles straks, hvis der stødes på beskyttede kulturlevn – det være sig fortidsminder eller historiske skibsvrag - eller hvis Bygherren bliver gjort bekendt med, at der i anlægsområdet findes interesser af ovennævnte karakter jf. lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 med senere ændringer (museumsloven), § 29 h stk. 1. Fundet og oplysningerne skal straks meddeles til Slots- og Kulturstyrelsen, evt. att.: [navn], Fortidsminder, H.C. Andersens Boulevard 2, 1553 København V, telefon [+45 xx.] ved akutte beredskabssituationer.

2.7. Hensyn til andre aktiviteter på havet

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 2.7.1. Anlægsarbejderne skal koordineres med Søfartsstyrelsen af hensyn til udsendelse af relevante oplysninger til skibsfarten gennem Efterretninger for Søfarende. Der henvises til bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande, for så vidt angår diverse arbejder til søs samt tilhørende vurderingsskema "[Vurderingsskema for vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs](#)".
- 2.7.2. Sejlads mellem møllerne i driftsfasen skal være tilladt. I anlægsfasen vil sejlads i arbejdsområdet være forbudt, hvorfor eventuelle dokumenterede ekstraomkostninger forbundet med Kystdirektoratets sejlads til råstofvindingsområder relateret til dette, skal kompenseres af Bygherren.
- 2.7.3. Møllefundamenter skal udformes på en "kollisionsvenlig" måde, således at unødige skader på skibe undgås ved eventuel påsejling. Det er op til Bygherren overfor for Søfartsstyrelsen at godtgøre, at det valgte fundament er sikkert.
- 2.7.4. *Permanent søfartsafmærkning af parken* skal være godkendt af Søfartsstyrelsen, senest [3] måneder før etableringen påbegyndes. Bygherren skal ved fremsendelse af dokumentation i forbindelse med tilsyn, jf. afsnit 4, indsende dokumentation for Søfartsstyrelsens godkendelse af afmærkningen.
- 2.7.5. Midlertidig afmærkning af arbejdsområder m.v. skal være godkendt af Søfartsstyrelsen mindst [3] måneder før, at anlægsarbejdet påbegyndes.
- 2.7.6. I anlægsfasen oprettes forbudszoner til overholdelse af orden og forebyggelse af fare omkring havvindmølleparken. Der skal ansøges herom hos Søfartsstyrelsen senest [3] måneder forud for anlægsarbejdets begyndelse.
- 2.7.7. Anvendte arbejds- og afviserfartøjer skal følge Søfartsstyrelsens regler om udstyr, bemanning m.v.

2.8. Afmærkning af møller

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 2.8.1. Bygherren skal følge Søfartsstyrelsens opstillede vilkår vedrørende afmærkning før, under og efter etablering, korrekt placering af fundamenter og kabler, underretning af arbejdstidspunkter m.m., jf. bilag "*Søfartsstyrelsens forventede krav til midlertidigt arbejdsområde samt midlertidig og permanent afmærkning mv*". Se også afsnit 2.7.4 og 2.7.5.
- 2.8.2. Hver enkelt havvindmølle skal endvidere kunne identificeres ved hjælp af tal/bogstaver på mølletårnet. Disse tal/bogstaver skal være af en passende størrelse (0,5-1 meter). Konkrete forslag skal godkendes af Søfartsstyrelsen sammen med den øvrige søfartsafmærkning på grundlag af

reglerne i bekendtgørelse nr. 1351 af 29. november 2013 om sejladsikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter mv. i danske farvande samt tilhørende vurderingskema "[Vurderingskema for vurdering af sejladsikkerheden ved arbejder til søs](#)".

- 2.8.3. For havvindmøller henvises endvidere til bekendtgørelse nr. 45 af 22. januar 2015 om farvandsafmærkning i dansk og grønlandsk afmærkningsområde m.v. samt publikationerne "[Afmærkning af danske farvande](#)" og "IALA Recommendation 139 on the Marking of Man-Made Offshore Structures".
- 2.8.4. Hvis arbejdssejlad mellem havn og havvindmøllepark krydser en sejlroute, så kan Søfartsstyrelsen evt. oprette en sejladskorridor, som arbejdsfartøjer skal følge.
- 2.8.5. Havvindmøller, der er højere end 100 meter over havet, skal inden etableringen anmeldes til og godkendes af Trafikstyrelsen, jf. § 67 a i lov om luftfart, jf. lovbekendtgørelse nr. 1149 af 13. oktober 2017 med senere ændringer. Trafikstyrelsen udsteder herefter en attest på projektet, som indeholder kravene til lysafmærkningen.
- 2.8.6. Der skal påføres lysafmærkning i henhold til forskrifterne i "Bestemmelser for Civil Luftfart (BL) 3-11", som findes på www.trafikstyrelsen.dk. Følgende standardkrav gælder ifølge BL 3-11: Vindmøller langs havvindmølleparkens perimenter og i selve havvindmølleparken markeres med et permanent rødt lys af lav intensitet (mindst 10 candela). Lyset placeres på toppen af nacellen og synligt fra retninger 360 grader horisontalt omkring nacellen, hvilket ofte kræver, at der skal installeres to lanterner på hver nacelle. Vindmøller placeret i knæk og hjørner af havvindmølleparkers perimenter skal afmærkes med 20.000 candela hvidt lys i dagtimerne og 2.000 candela blinkende, rødt lys om natten. Afmærkning for luftfarten må ikke kunne genere søfarten.
- 2.8.7. Der skal om muligt i henhold til Trafikstyrelsens regler benyttes mindre forstyrrende afmærkning og om muligt afmærkning, der er styret af radar og dermed kan mindske den visuelle påvirkning, når der ikke er fly i nærheden. Dette skal afklares med Trafikstyrelsen.
- 2.8.8. Såfremt der bruges kraner på over [150] m i anlægsfasen vil disse skulle anmeldes og godkendes af Trafikstyrelsen inden de tages i brug.
- 2.8.9. Bygherren afholder udgifter til afmærkning af hensyn til sejlads og luftfart.

2.9. **Miljøhensyn i forbindelse med etablering af det interne ledningsanlæg m.v.**

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 2.9.1. Når kablerne er etableret og indtegnet i de officielle søkort, vil der i henhold til § 4 i Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 939 af 27. november 1992 om beskyttelse af søkabler og undersøiske rørledninger blive etableret en sikkerhedszone på 200 m på hver side af søkablerne. Sikkerhedszonen indebærer, at der blandt andet etableres forbud mod ankring, og enhver brug af redskaber o.a., som slæbes på bunden. Bygherren skal tage kontakt til Søfartsstyrelsen med henblik på at sikre beskyttelsen af søkabler i havvindmølleparken.
- 2.9.2. Såfremt der fjernes større sten langs kabeltraceerne, skal det aftales med Miljøstyrelsen hvorvidt disse skal genudlægges. Flyttes sten og dette giver ændrede vanddybder, skal Søfartsstyrelsen og

Geodatastyrelsen underrettes om placering og vanddybde.

- 2.9.3. Senest [4] uger og gerne [6] uger før arbejdet med udlægning af kablerne under havbunden forventes påbegyndt skal Søfartsstyrelsen underrettes herom. Med underretningen vedlægges en plan/koordinatliste for kabeltraceerne, en tidsplan og en detaljeret arbejdsbeskrivelse med angivelse af de anvendte arbejdsfartøjer, kaldesignaler, kontaktmuligheder samt oplysning om sejladhindringers udstrækning. Samtidig skal der vedlægges forslag til eventuel midlertidig afmærkning under arbejdets udførelse såvel som forslag til eventuel permanent afmærkning eller skiltning for kabeltraceerne. På baggrund af de meddelte oplysninger skal der optages forhandlinger med Søfartsstyrelsen om trafikens sikring under arbejdets udførelse.
- 2.9.4. Søfartsstyrelsen skal under arbejdets udførelse holdes løbende underrettet om ændringer af tidspunkter, arbejdsmetoder m.v. Samtidig med arbejdets afslutning underrettes Søfartsstyrelsen samt Geodatastyrelsen herom. Snarest derefter tilsendes samme myndigheder ajourførte detailtegninger og positionsoplysninger.
- 2.9.5. Vilkårene 2.9.3 og 2.9.4. finder ikke anvendelse, hvis arbejdet foregår inden for et allerede afmærket arbejdsområde. Dog skal oplysninger om nøjagtig placering opgives til Geodatastyrelsen efter etablering.
- 2.9.6. Ved eventuelle senere reparationer af kablerne skal Søfartsstyrelsen underrettes efter gældende regler. Såfremt en reparation foranlediger ændring af et kables position eller nedgravningsdybde, skal ajourførte detailtegninger og positionsbestemmelser som ovenfor anført tilsendes Søfartsstyrelsen og Geodatastyrelsen efter arbejdets udførelse.
- 2.9.7. Såfremt kabler m.v. ikke længere anvendes efter sit formål, skal disse fjernes fuldstændigt fra søterritoriet, medmindre andet godkendes af relevante myndigheder.

2.10. Øvrige miljøkrav

[I nedenstående vil der blive indsat eventuelle øvrige vilkår, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil. Det kan fx være krav om overvågningsforanstaltninger ift. marine pattedyr, fugle mv.]

2.11. Servicering, arbejdsmiljø, beredskab mv.

- 2.11.1. Bygherren skal beskrive, hvorledes vedligeholdelsen og servicering af havvindmølleparken vil blive udført, og forelægge dette for Energistyrelsen. Dette skal ske som del af ansøgningen til Energistyrelsen om elproduktionsbevilling og elproduktionstilladelse.
- 2.11.2. Inden igangsættelsen af anlægsarbejderne på havet skal Bygherren etablere en plan for miljøledelse og kvalitetssikring af de aktuelle arbejder. Bygherren skal udføre arbejderne i henhold til planen.
- 2.11.3. Anlægget skal etableres i overensstemmelse med elsikkerhedsloven (lovbekendtgørelse nr. 26 af 10. januar 2019 med senere ændringer).

- 2.11.4. Der udarbejdes en beredskabsplan for såvel anlægsperioden som driftsperioden, som fremsendes til Energistyrelsen senest [3] måneder inden anlægsarbejdets påbegyndelse, jf. punkt 3.3. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde en procedure for kontakt og inddragelse af Forsvarskommando (SKO), i tilfælde af fare for påsejling af en eller flere vindmøller. Planen skal tillige beskrive procedure ved læk af olie eller kemikalier til havmiljøet.
- 2.11.5. Bygherren skal følge de regler, der er angivet i bekendtgørelse nr. 819 af 14. august 2019 om beredskab for elsektoren som et klasse 1 anlæg, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 1), herunder om beredskabsplanlægning, organisatoriske forhold, sikring af anlægget, operative forhold mv. og afholde omkostninger for beredskabsarbejde.
- 2.11.6. Bygherren skal følge de regler, der er angivet i bekendtgørelse nr. 820 af 14. august 2019 om it-beredskab for el- og naturgassektorerne som en kategori 1 virksomhed, jf. bekendtgørelsens § 9, stk. 1 nr. 1), herunder om it-beredskabsplanlægning, organisatoriske forhold, sikring af anlægget, it-beredskabshændelser mv. og afholde omkostninger for it-beredskabsarbejde.
- 2.11.7. Bygherren skal følge de retningslinjer og regler, der er angivet i Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 375 af 31. marts 2020 af lov om arbejdsmiljø med senere ændringer og tilhørende bekendtgørelser, f.eks. bekendtgørelse nr. 117 af 5. februar 2013 om Bygherrens pligter, bekendtgørelse nr. 110 af 5. februar 2013 om projekterendes og rådgiveres pligter m.v. efter lov om arbejdsmiljø, samt bekendtgørelse nr. 1989 af 9. december 2020 om af bygge- og anlægsarbejde. Derudover gælder en række særbekendtgørelser f.eks. bekendtgørelse nr. 302 af 13. maj 1993 om arbejde med kodenummererede produkter, bekendtgørelse nr. 1793 af 18. december 2015 om arbejde med stoffer og materialer, bekendtgørelse nr. 693 af 10. juni 2013 om indretning af tekniske hjælpemidler, bekendtgørelse nr. 693 af 10. juni 2013 om indretning m.v. af maskiner, bekendtgørelse nr. 1795 af 18. december 2015 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrisiko ved arbejde med stoffer og materialer og bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med senere ændringer.
- 2.11.8. Bygherren skal tegne forsikring til dækning af de eventuelle skader, jf. 1.9.

2.12. Nedtagelse og afviklingsplan samt sikkerhedsstillelse

- 2.12.1. Bygherren er forpligtet til for egen regning at genetablere den tidligere tilstand i området på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone, herunder foretage den oprensning og oprydning, som er nødvendig på området, samt at afvikle og helt bortskaffe elproduktionsanlægget inklusive alle komponenter på havet efter en af Energistyrelsen godkendt afviklingsplan, såfremt:
- Elproduktionstilladelsen udløber;
 - Anlægget ikke vedligeholdes eller ødelægges;
 - Anlægget ikke længere anvendes som vindmøllepark; eller
 - Vilkår for elproduktionstilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

Energistyrelsen kan pålægge Bygherren i henhold til en af Energistyrelsen fastsat tidsplan helt eller delvist at fjerne alle anlæg.

- 2.12.2. Bygherren skal indsende en plan for afviklingen af havvindmølleparken, dvs. vindmøllerne med tilhørende interne opsamlingsnet (herefter afviklingsplan) på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone til Energistyrelsens godkendelse,

- Senest 2 år inden udløb af elproduktionstilladelsen;
- 2 år før det tidspunkt, hvor et eller flere anlæg mv. forventes at ville have udtjent deres formål;
- Hvis anlægget ikke vedligeholdes eller ødelægges; eller
- Hvis vilkårene i elproduktionstilladelsen ikke opfyldes eller overholdes.

2.12.3. Afviklingsplanen skal indeholde en redegørelse for fjernelsen af anlæggene og forslag til en tidsplan for gennemførelsen. Energistyrelsen kan fastsætte nærmere krav til, hvad planen skal indeholde.

Udover en plan for den fysiske afvikling af parken skal Bygherren i overensstemmelse med de til den tid gældende miljøvurderingsregler sammen med afviklingsplanen indsende en detaljeret vurdering af planens eventuelle miljøkonsekvenser. Miljøvurderingen skal give Energistyrelsen grundlaget for at træffe afgørelse om, hvorvidt der skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport, konsekvensvurdering vedrørende Natura 2000-områder samt nærmere vurderinger i forhold til bilag IV-arter. Såfremt der ikke skal udarbejdes en miljøkonsekvensrapport eller konsekvensvurdering mv., offentliggøres denne afgørelse senest samtidig med, at tilladelse meddeles ansøgeren.

2.12.4. Energistyrelsen vil sende afviklingsplanen og miljøvurderingen i høring hos relevante myndigheder med henblik på at fastsætte specifikke vilkår for afviklingen af havvindmølleparken. Det drejer sig eksempelvis om vilkår vedrørende sejladsikkerhed, afmærkning eller miljøbeskyttelse.

2.12.5. Såfremt kun en delvis fjernelse af anlægget til den tid vil være påkrævet, kan dette ledsages af et krav om, at tilbageblivende dele af fundamenterne ikke må blotlægges i forbindelse med naturlige, dynamiske ændringer i sedimentet. Det kan endvidere forventes, at der vil blive stillet krav om, at der skal anvendes den bedst tilgængelige teknik og den bedste miljømæssige praksis i forbindelse med fjernelse af anlægget.

2.12.6. Bygherren skal stille en tilstrækkelig og af Energistyrelsen godkendt sikkerhed for nedtagning og afvikling af anlægget på havet. Sikkerhedsstillelse skal være etableret senest 15 år efter levering af første kWh fra første mølle. Senest 2 år før elproduktionstilladelsens udløb eller 2 år før det tidspunkt, hvor anlægget ønskes taget ud af drift, skal Bygherren forelægge en plan til Energistyrelsens godkendelse for, hvordan nedtagningen af anlægget vil blive gennemført.

2.12.7. Sikkerhedsstillelsen skal som udgangspunkt være på [xx] DKK for de samlede anlæg på havet (havvindmøller med tilhørende internt opsamlingsnet, herunder ilandføringskabler), svarende til 10 % af den i [xx] af [dato] af Energistyrelsen vurderede anlægssum (CAPEX). Energistyrelsen kan godkende et lavere beløb, hvis det kan dokumenteres, at udgifterne til afvikling er lavere. Såfremt de faktiske udgifter til nedtagelse og afvikling af anlægget overstiger sikkerhedsstillelsen, hæfter Bygherren fortsat herfor.

2.12.8. Kan Bygherren over for Energistyrelsen senest 14 år og 6 måneder efter levering af første kWh fra første mølle dokumentere, at omkostningerne til nedtagning og afvikling må forventes at blive lavere end [xx] DKK, kan Energistyrelsen beslutte at nedsætte dette beløb. Energistyrelsen forbeholder sig ret til at kræve en tredjepartsverificering af vurderingen af omkostningerne til nedtagning og afvikling på Bygherrens regning.

2.12.9. Mindst [xx] DKK af sikkerhedsstillelsen skal stilles i form af en garanti fra en finansiell institution, et forsikringselskab eller lignende. Den finansielle institution, forsikringselskab eller lignende, der stiller garantien, skal opfylde nærmere krav til credit rating, som fastsættes af Energistyrelsen i god tid inden sikkerhedsstillelsen skal etableres. Den resterende del af sikkerhedsstillelsen kan stilles i

form af en moderselskabsgaranti. I dette tilfælde skal garantien dække alle potentielle omkostninger forbundet med oprydningsforpligtelsen. For at Energistyrelsen kan acceptere en moderselskabsgaranti for den resterende del af sikkerheden, skal moderselskabet have en fornøden finansiel kapacitet, som vil blive vurderet af Energistyrelsen. Moderselskabet skal endvidere hvert 5. år indsende en fornyet dokumentation for selskabets finansielle kapacitet til Energistyrelsen, således at Energistyrelsen løbende kan sikre sig, at den finansielle kapacitet er til stede. Bygherren hæfter dog for alle udgifter forbundet med oprydningen, uanset at disse overstiger den stillede sikkerhed.

3. Tilsyn

[Nedenstående vilkår forventes revideret/suppleret, såfremt fx rapporter, høringer, ansøgning mv. giver anledning hertil.]

- 3.1. Energistyrelsen fører tilsyn med overholdelse af vilkårene i tilladelsen efter VE-lovens bestemmelser samt med beredskab og IT-sikkerhed. Energistyrelsen koordinerer i nødvendigt omfang tilsynet med relevante myndigheder.
- 3.2. Til brug for Energistyrelsens tilsyn skal Bygherren, senest 4 uger efter at denne tilladelse er givet, indsende en opdateret, overordnet tidsplan der viser (herefter tidsplanen):
 - a. Hvordan Bygherren vil tilrettelægge anlægsarbejdet, således at hele havvindmølleparken kan være tilsluttet det kollektive elnet senest den [dato].
 - b. Forslag til tidspunkter for statusmøder med Energistyrelsen, rapportering af status m.v.
 - c. Tidspunkt for afholdelse af møde om værditabsordningen, *[Henvi sning kun relevant hvis køberetsordning ikke er gældende "jf. §§ 6-12 i VE-loven"]* *[Hvis relevant: "og gennemførelse udbuddet af andele efter køberetsordningen, jf. §§ 6-17 i VE-loven"]*.
 - d. Milepæle for samarbejdet med Energinet for så vidt gælder landdelen af det interne opsamlingsnet.
 - e. Tidspunkt for levering af første kWh fra første mølle til det kollektive elnet.
 - f. Tidspunkt for tilslutning af sidste mølle til det kollektive elnet.
 - g. Hvornår Bygherren forventer at fremsende ansøgning om tilladelse til at udnytte vindenergien (elproduktionstilladelse) *[Hvis relevant: "og ansøgning om elproduktionsbevilling"]*.
- 3.3. Bygherren skal til brug for tilsynet, ud over den i pkt. 3.2 nævnte tidsplan, løbende eller senest 3 måneder før anlægsarbejdet ønskes påbegyndt indsende dokumentation for at vilkårene i denne tilladelse er opfyldt eller vil blive opfyldt på de for vilkårene relevante tidspunkter. Dokumentationen skal omfatte følgende:
 - a. En opdateret støjprognose for undervandsstøj, jf. pkt. 2.3.4.
 - b. Resultatet af geotekniske undersøgelser til orientering til Energistyrelsen.
 - c. Oversigt over underleverandører af hovedkomponenter, herunder møller og fundamenter, samt hovedopgaver i anlægsarbejdet, herunder fx ramning af monopæle og installation af hovedkomponenter.

- d. Endelige tekniske specifikationer for den valgte mølletype herunder certifikat i henhold til de gældende regler for certificering af vindmøller, hvis dette foreligger.
 - e. Dokumentation for at fundamenterne imødekommer eventuelle krav fra Søfartsstyrelsen ift. kollisionsvenlig udformning.
 - f. En fortegnelse over anlægget indeholdende illustration af mølleplaceringerne, det interne opsamlingsnet frem til koblingsstationen samt koordinater for de enkelte møller.
 - g. Dokumentation for at møllerne etableres senest den [dato].
 - h. Afrapportering (survey report) for tilstedeværelsen og håndteringen af UXO i området.
 - i. Håndtering af fortidsminder og arkæologiske fund, herunder frigivelseserklæring fra Slots- og Kulturstyrelsen, når denne foreligger.
 - j. Midlertidig og permanent afmærkning af hhv. arbejdsområde, havvindmølleparken, kabler og møller i forhold til skibs- og flytrafik som aftalt med/godkendt af Søfartsstyrelsen og Trafikstyrelsen samt retningslinjer for transport som aftalt med Søfartsstyrelsen.
 - k. Afklaring med Trafikstyrelsen om muligheden for at implementere lysdæmpende foranstaltninger og godkendelse heraf, jf. pkt. 2.8.7.
 - l. Plan for miljøledelse og kvalitetssikring af arbejde udført i forbindelse med projektet samt beredskabsplaner, jf. pkt. 2.11.2 og 2.11.4.
 - m. Foreløbig risiko- og sårbarhedsanalyse (ROS) med udgangspunkt i Energistyrelsens ROS-materiale, herunder ROS, IT-ROS samt vejledning hertil og skabelon til konklusionsrapport, som kan rekvireres hos Energistyrelsen, samt udkast til beredskabsplan jf. bekendtgørelserne som nævnt i punkt 2.11.5 og 2.11.6.
 - n. Dokumentation for tegnede forsikringer i henhold til pkt. 1.9.
 - o. Relevant korrespondance med andre berørte myndigheder, der dokumenterer, at Bygherren overholder vilkår i tilladelse, der ikke henhører under Energistyrelsens ressortområde.
- 3.4. Detaljerede aftaler vedrørende vilkår for anlægget skal drøftes direkte med den ressortmyndighed, som vilkåret er stillet på vegne af.
- 3.5. Arbejdstilsynet fører tilsyn med arbejdsmiljøet før, under og efter etableringen af havvindmølleparken.
- 3.6. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med arbejdsmiljøet til søs, på flydende og flytbare platforme (jack-up platforme o.l.) og med dykning før, under og efter etableringen af havvindmølleparken.
- 3.7. Søfartsstyrelsen fører tilsyn med afmærkning for søfarten.
- 3.8. Søfartsstyrelsen godkender og fører tilsyn med oprettelse og overholdelse af midlertidige (afmærkede) arbejdsområder.
- 3.9. Søfartsstyrelsen godkender og fører tilsyn med anvendte arbejds- og afviserfartøjer mv.

- 3.10. Miljøstyrelsen fører miljøtilsyn i forbindelse med etableringen og driften af havvindmølleprojektet samt tilsyn med støj fra vindmøllerne jf. bekendtgørelse om støj fra vindmøller nr. 135 af 7. februar 2019. Dette gælder dog ikke tilsyn med undervandsstøj (se pkt. 3.3.6 c).
- 3.11. Forsvarskommando (FKO) kan stille krav om mulighed for optagelse af olieprøver både fra landanlæg og fra de enkelte havvindmøller.
- 3.12. Bygherren skal i øvrigt tåle de kontrolforanstaltninger, som politiet, toldvæsenet, Værnsfælles Forsvarskommando, Marinestaben, fiskerikontrollen (Fiskeristyrelsen) eller anden offentlig myndighed måtte foretage for at sikre opretholdelsen af bestemmelserne for etableringen og driften af havvindmølleparken.
- 3.13. Bygherren skal stille søværts transport- og opholdsfaciliteter samt intern transport i anlægsområdet til rådighed i forbindelse med udøvelsen af tilsyn.

4. Direkte og indirekte overdragelse af tilladelsen

- 4.1. Bygherren kan ikke uden Energistyrelsens tilladelse direkte eller indirekte overdrage sine rettigheder og forpligtelser ifølge denne tilladelse til tredjemand. Energistyrelsen vil i den forbindelse påse, at den fornødne økonomiske, finansielle og tekniske kapacitet fortsat er til stede. Samtykke vil kun blive givet, hvis det kan gøres i overensstemmelse den til enhver tid gældende VE-lov samt alle vilkår stillet i denne tilladelse.
- 4.2. Energistyrelsen er berettiget til at anmode Bygherren om ethvert yderligere dokument, som Energistyrelsen måtte finde relevant for vurderingen af den ønskede overdragelse.

5. Overholdelse af tilladelsens vilkår

- 5.1. Bygherren er forpligtet til at meddele Energistyrelsen de oplysninger, som Energistyrelsen finder nødvendige for udøvelse af tilsynet, jf. VE-lovens § 59. Energistyrelsen skal bevare fortrolighed om kommercielt følsomme oplysninger.
- 5.2. Energistyrelsen kan opkræve gebyr for arbejde forbundet med behandling af og tilsyn med tilladelsen, jf. bekendtgørelse nr. 1066 af 28. maj 2021 om betaling for myndighedsbehandling i Energistyrelsen.
- 5.3. Tilladelsen kan tilbagekaldes, såfremt nogle af de for tilladelsen fastsatte vilkår ikke opfyldes.
- 5.4. Der kan pålægges bødestraf, jf. VE-lovens § 72, ved
- Tilsidesættelse af vilkår i denne tilladelse,
 - Undladelse af at efterkomme påbud eller forbud efter VE-loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold,
 - Undladelse af at afgive oplysninger som omhandlet i § VE-lovens 59 eller
 - Afgivelse af urigtige eller vildledende oplysninger eller undladelse af at afgive oplysninger efter anmodning.

6. Begrundelse for afgørelsen

6.1. Begrundelse for meddelelse af VVM-tilladelse

Miljøkonsekvensrapporten med dertilhørende tillæg af [dato] for [navn] omfatter en vurdering af den potentielle påvirkning af havmølleprojektet på det fysiske/kemiske, menneskelige og naturlige miljø i projektets levetid - anlægsfasen, driftsfasen og afviklingsfasen - samt en vurdering af kumulative påvirkninger af havvindmølleprojektet, jf. afsnit III i miljøvurderingsloven.

[VVM-tilladelse kan meddeles, hvis Energistyrelsen vurderer, om at projektet, med de i tilladelsen angive vilkår, ikke medfører uacceptable miljøpåvirkninger, og at projektet kan etableres i overensstemmelse med nationale og internationale beskyttelsesbestemmelser, herunder habitatdirektivet³ og fuglebeskyttelsesdirektivet⁴.]

[Her indsættes Energistylens konkrete begrundelse ift. de miljømæssige vurderinger på baggrund af Bygherrens miljøkonsekvensrapport, høringsnotat og eventuelle yderligere oplysninger. Herunder forventes som minimum følgende emner behandlet: Støj fra vindmøllerne, visuel påvirkning og indvirkning på landskabet, Natura 2000-områder, Fugle og Havpattedyr.]

[Hvis der er blevet udarbejdet en miljøkonsekvensrapport kan dette afsnit indsættes:

Miljøkonsekvensrapporten indeholder også en konsekvensvurdering af havvindmølleparkens påvirkning på internationale naturbeskyttelsesområder og en vurdering af konsekvenserne for beskyttede arter (bilag IV-arter) i området, jf. bekendtgørelse nr. 1476 af 13. december 2010 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter ved projekter om etablering m.v. elproduktionsanlæg og elforsyningsnet på havet.]

6.2. Sagsforløb

[Her indsættes et resume over det konkrete sagsforløb]

7. Offentliggørelse og klageadgang

7.1. Denne afgørelse med tilhørende oplysninger offentliggøres på Energistyrelsens hjemmeside, i henhold til miljøvurderingslovens § 37 stk. 1, og § 12 i bekendtgørelse nr. 913 af 30. august 2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) og sendes til berørte myndigheder og organisationer.

7.2. Klager over denne tilladelse kan i henhold til § 66 og 67 i VE-loven af klageberettigede, herunder af klageberettigede foreninger og organisationer, indbringes for Energiklagenævnet, Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800, Viborg, <https://naevneneshus.dk/start-din-klage>.

³ Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets Direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle

Klagen skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at afgørelsen om at meddele denne tilladelse er offentligt bekendtgjort.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Klage over tilladelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Energiklagenævnet bestemmer anderledes. Energiklagenævnets afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

MODEL TILLADELSE